

**Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi
hyvinvointialueiden rahoituksesta annetun lain muuttamisesta**
758/03.00.00/2025

Aluehallitus 25.02.2025 § 44

Lisätiedot	Konsernipalvelujen toimialuejohtaja, talousjohtaja Ismo Rouvinen ismo.rouvinen@siunsote.fi Puh. 013 330 4506
Päätösehdotus	Hyvinvointialuejohtaja Leivonen Kirsi: Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen aluehallitus päättää antaa liitteenä olevan lausunnon luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi hyvinvointialueiden rahoituksesta annetun lain muuttamisesta.
Päätös	Hyväksyttiin. Linkki lausuntopyyntöön: https://www.lausuntopalvelu.fi/FI/Proposal/Participation?proposalId=1d75b6e9-5c01-4118-8c07-37709fb9db3b
Selostus	Valtiovarainministeriö pyytää lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi hyvinvointialueiden rahoituksesta annetun lain muuttamisesta. Rahoituslain muutosten tarkoituksena olisi hallitusohjelman mukaisesti kannustaa hyvinvointialueita asukkaiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen. Lisäksi sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen rahoituksen määräytymistekijöihin ehdotetaan muutoksia, joiden on perusteltua tulla voimaan vuonna 2026. Esityksellä toteutettaisiin myös julkisen talouden suunnitelmassa linjatut siirtymätasauksia koskevat kertaluontoiset säästötoimenpiteet vuosille 2026 ja 2027. Lisäksi hallitus päätti keväällä 2024 vuosien 2025—2028 julkisen talouden suunnitelmassa, että siirtymätasauksia muutetaan siten, että kertaluonteinen säästö on 15 miljoonaa euroa vuonna 2026 ja 20 miljoonaa euroa vuonna 2027. Hallitusohjelmassa linjattu rahoituksen tarve- ja olosuhdetekijöitä koskeva valmistelu jatkuu vielä vuoden 2025 aikana. Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen sosiaali- ja terveydenhuollon tarvetekijöitä koskeva tutkimus julkaistaan keväällä 2025. Rahoitusmallin kehittämisen kolmannen vaiheen hallituksen esitys on tarkoitus antaa alkuvuodesta 2026 ja muutokset tulisivat voimaan 1.1.2027.

Pohjois-Karjalan hyvinvointialue on tällä hetkellä valtakunnallisesti suurin häviäjä rahoitusmallin siirtymävaiheen ratkaisujen takia, mikä johtuu Siun sote-kuntayhtymän aikaisesta tehokkaasta toiminnasta. Tämä on johtanut vuosittaiseen yli 60 milj. euron laskennallisen rahoituksen leikkaamiseen. Nykyisellä rahoitusmallilla Pohjois-Karjala menettää aikaisemman tehokkaan toimintansa takia noin 380 milj. euroa vuosina 2023–29 ja lisäksi vuosittain pysyvästi yli 30 milj. euroa vuodesta 2030 eteenpäin.

Tämän takia rahoituslakiin valmisteilla olevien suhteellisten pienten muutosten merkitys ei ole Pohjois-Karjalan hyvinvointialueelle kovinkaan olennaista, ellei siirtymävaiheen ratkaisujen toimivuus selvitetä ja toteuteta siten, että rahoitusmallia korjataan kohti aitoa tarveperusteisuutta. Tämä tarkoittaa, että kunkin alueen asukkaiden palvelutarpeeseen perustuva täysimääräinen rahoitus turvaa kaikille hyvinvointialueille läpinäkyvät ja oikeudenmukaiset taloudelliset resurssit ja siten yhdenvertaiset mahdollisuudet järjestää alueensa kansalaisille sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen palvelut yhdenvertaisesti, laadukkaasti ja kustannusvaikuttavasti.

Minkään hyvinvointialueen ei pitäisi jäädä pysyvästi hyötymään eikä kärsimään nykyisessä rahoituslainsäädännössä olevan siirtymätasauksen ja siirtymävaiheen ratkaisujen takia.